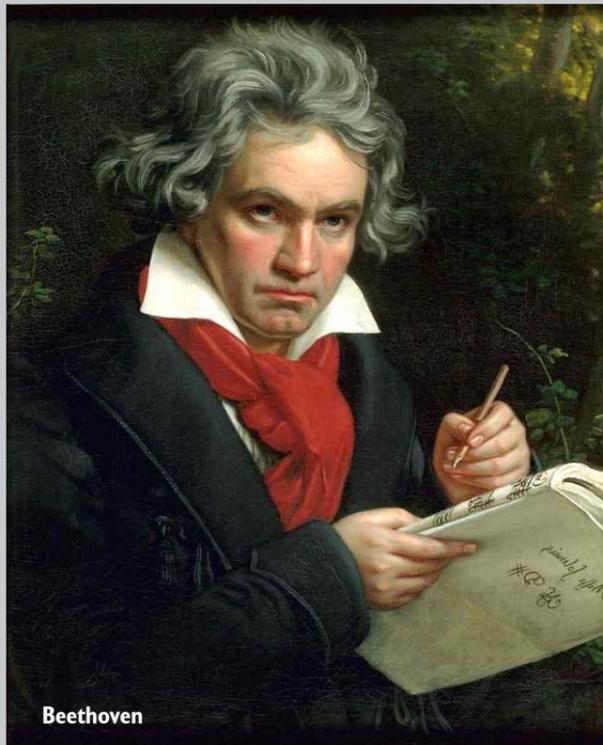

(urmare din pag. 1)

Steaua Vocației

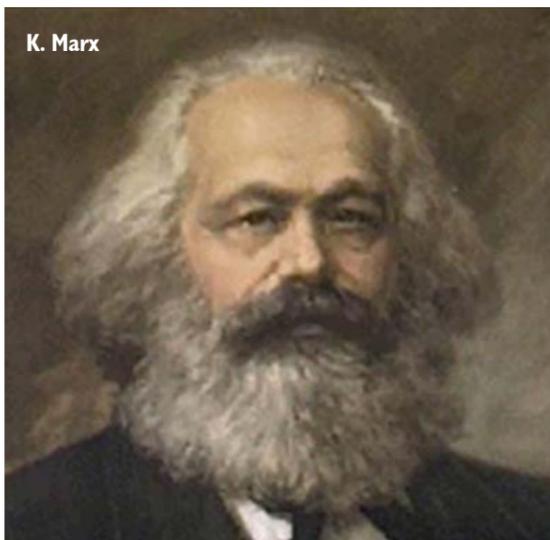
Beethoven

Aleșii dobândesc pe timpul cât se găesc sub vraja vocației lor o stranie siguranță, ce în alte cazuri le lipsește.

Alteori, ei săvârșesc fapte contrare firii lor, dar utile cauzei pe care o servesc : timizii dau dovadă de bravură, visătorii devin organizatori iscusiți, muribunzii conduc oștirile, ca Baldovin de Flandra, care, ros de boală, e dus pe targa în fruntea armatei sale, timorații se înhamă la munci de gigant, pe care le duc pînă la capăt, spre uimirea tuturor. Olarul Bernard Palissy își arde pînă și mobilele din casă spre a-și continua experiențele cu privire la smălțuri. Vocația descoperirilor geografice, a mașinilor de zburat, cea artistică sau revoluționară numără izbînzi, dar și victime. Uneori marile realizări se plătesc cu viața. Cutezanța și răbdarea celor însemnați pe umăr cu steaua vocației au fost de multe ori răsplătite, în trecut, cu nepăsare și dispreț, cu sărăcie și cu infirmități. În perioada cecității sale, Beethoven, deprimat și ursuz, se gîndea la sinucidere. Ceea ce l-a făcut să trăiască a fost arta sa.

„Odihnind” în bibliotecă

(urmare din pag. 1)

K. Marx

a obținut la recomandarea Societății Scriitorilor Francezi, cetățenia franceză. Din creația sa în limba română, publicăm noi azi o frumoasă poezie. Cu autorul ei, viața a fost nedreaptă. Stabilît în zona liberă a Franței, poetul venea câte două săptămâni la Paris, cu acte false, să-și aducă alte cărți, fără de care nu putea trăi. Este denunțat și arestat de Gestapo în noaptea de 3 martie 1944. Transportat la Birkenau – Auschwitz,

este asasinat, prin gazare, la 3 octombrie, pe când trupele sovietice se aflau la doar 130 de kilometri de această localitate. Avea 46 de ani! La nunta sa, cu avocata Genevieve Tissier, unul din martori a fost Constantin Brâncuși. Mai citiți o dată poezia. ● Se va tipări cândva, în România, manuscrisul lucrării *Însemnări despre români*, a lui K. Marx, aflat într-o bibliotecă din Amsterdam? Nu de alta, dar Marx nu e Vanghelie, iar păreri sale despre neamul nostru ne-ar ajuta să ne diagnosticăm mai eficient bolile. Multele boli de care suferă organismul național. ● Are dreptate Ștefan Andrei, în „Memoriile” sale, când nu este de acord cu aceia care spun că dacă Nicolae Ceaușescu mai trăia câțiva ani termina toate construcțiile începute. Nu, pentru că, între timp, el dădea sarcina să fie începute altele!

MIZA ALEGERILOR PREZIDENȚIALE

Alegerile pentru parlamentul european deși importante pentru clasa politică și pentru genul de reprezentativitate cel va avea România în Parlamentul European (33 de reprezentanți), ca structură de vârstă, ca pregătire intelectuală, ca iubire de țară și popor, ca orientare politică etc., nu constituie totuși decât un exercițiu, prin care se poate verifica participarea la votul următor (procent din numărul total de votanți), ori noul trend politic provocat de criza mondială și de rezultatele actualei guvernări sau „puterea” opoziției.

Aceste alegeri nu sunt decât preambulul pentru marea bătălie politică din toamnă, când foarte probabil forțele anti Băsescu se vor coaliza plenar. Se pare că și de aceea Președintele nu se grăbește să-și anunțe candidatura, ca să nu se expună detractorilor săi de pe acuma. În aceeași ordine de idei s-o fi lansat și zvonul unei alte candidaturi (a primului-ministru Boc) și probabil că dânsul își va anunța candidatura în ultima clipă. Până atunci, își va continua fără preget campania electorală (care în fapt nu s-a întrerupt niciodată), folosindu-se cu dibăcie de postura declarată de Președinte-jucător, intervenind politic ori de câte ori consideră că acest fapt îl avantajează.

În genere mai beneficiază de un mare avantaj: lipsa de pe scena politică a altor contracandidați cu experiența sa politică, cu personalitatea sa, cu simpatia sa în cadrul publicului larg etc. Ar putea face excepție Crin Antonescu (care crește constant în sondaje) și Adrian Năstase (care nu candidează). Domnul Mircea Geoană e cunoscut publicului cu o fațetă de intelectualist „lent”, care mai are dezavantajul că a mai pierdut o dată în confruntarea electorală cu actualul președinte.

În etapa actuală alegerile prezidențiale ar putea fi câștigate de altcineva doar în cazul unui vot negativ conjugat la viitoarele alegeri (probabil în turul doi), de către o alianță constituită adhoc între opoziție și P.S.D.-P.C. Altfel la orizont nu se vede nici un candidat capabil a fi în stare să câștige disputa și nici un partid politic care să învingă de unul singur.

Dr. Ec. Ștefan TARJOC

Aforisme hasidice

A VORBI ȘI A TĂCEA

◆ Omul a fost creat cu două urechi și o gură. Aceasta trebuie să fie o lecție pentru el: să asculte cât mai mult și să vorbească cât mai puțin.

◆ Dacă ceea ce vrei să spui în douăzeci de cuvinte poate fi exprimat în două vorbe, să te străduiești să găsești aceste două cuvinte.

◆ Uneori, de la gură până la sufletul omului, de la cuvânt până la simțământ, e o distanță atât de mare ca de la cer la pământ.

◆ Când vorbești să te exprimi simplu, ca un om obișnuit, dar să gândești ca un înțelept.

◆ E scris în Talmud: „Calea spre înțelepciune este tăcerea”. Dar ce este înțelepciunea? Suprema înțelepciune este să primești cu împăcare toate încercările și să taci chiar și atunci când nu-ți vine...

◆ Tăcerea este supremul strigăt al lumii... Uneori tăcerea poate răscoli lumea mai mult decât zarva cea mai mare.

◆ Cel care se crede prea deștept poate fi socotit printre infirmi. Căci și avea prea multă minte poate fi uneori un cusur...

Florentina Olaru,

„Jurnal de Moldova-Nouă” al Trustului de Presă „Magazin”

Bătrânețe haine grele...

Cumplită calamitate biologică este bătrânețea. Înainte de a ne întâlni cu ea, tineri fiind, încercăm să-i anesteziem ravagiile, numind-o cu asemenea depărtare în glas "vârsta a treia", de parcă nu o vom cunoaște niciodată. Unii chiar s-ar putea să nu o întâlnească, alții însă vor intra pe poarta ei scundă, dincolo de care nu se vor mai îndrepta niciodată. Dar ce este oare bătrânețea? Muierile românce cred că pentru bărbații lor, ea este plata pentru toate belelele. Dar mai bine citiți rândurile de mai jos, semnate de Vintilă Corbul și Eugen Burada și veți înțelege că cel mai mare dușman al omului, este acest incoruptibil virus calendaristic, care ne transformă pe toți în monștri cu trup și chip de coșmar, innămolindu-ne încet, încet, în mlaștina neputinței și a morții.

V. Corbul

Când împlinise 80 de ani, Anton Vulturescu se închisese în casă, interzicând până și slugilor să pătrundă în camera lui. După ce trăsese perdelele și acoperise cu văluri oglinzile, ca să nu-și mai vadă imaginea decrepită în apele de sticlă, plânsese cu lacrimi amare. În adolescență, în tinerețe, la vârsta maturității și chiar mai târziu, când tâmpilele i se albiseră, fusese un bărbat frumos, falnic, fermecător, după care femeile întorceau capul, cele tinere admirativ și cu gânduri păcătoase, cele vârstnice nostalgice și câteodată cu nemărturisită jale. În dulapuri ținea teancuri de scrisori legate cu panglici de mătase, care traduceau în slove iubirea pătimașă a fiicelor Evei, foarte numeroase de altfel, căzute la picioarele lui.

În favoarea lui Anton Vulturescu pleda discreția sa, care nu se dezmințise în nicio ocazie. Dacă ar fi vorbit deopotrivă cu acei bărbați infatuați, oricând gata să-și glorifice succesele feminine, numeroase familii s-ar fi destrămat, mulți soți ar fi avut penibila surpriză să constate cât de rămuroase le erau podoabele cornoase, mulți părinți ar fi aflat că virginalitatea lor odrasle aveau experiență de alcov, mulți logodnici și-ar fi pierdut iluziile asupra purității viitoarelor soții. Anton Vulturescu fusese de două ori căsătorit, întâia oară cu Isabelle de Gandale, fiica unui ambasador francez, și a doua oară cu o baroneasă austriacă, Charlotte von Hendricks. Amândouă îl divinizaseră. Dându-și seama că nu le stătea în putere să-l monopolizeze, îi acceptaseră cu resemnare aventurile sentimentale.

Nu voise să aibă copii, spre a nu-și complica existența. Fiindcă nu avea pe nimeni care să-i îngrădească libertatea, colinda Europa, poposind de preferință în localitățile renumite pentru cazinourile cu jocuri de noroc pe sume uriașe.

În felul lui era un generos. Artiștii plastici și actorii cu buzunarele mai mult goale, studenții săraci, publiciștii la început de carieră, poeții și romancierii în pană de editori știau că pot obține oricând de la Anton ajutoare bănești. Mulți dintre românii refugiați în străinătate după eșecul revoluției din 1848 primiseră din partea lui subvenții grase. Nu se pricepea la politică, dar aceasta nu însemna că era lipsit de patriotism. Dacă în lungă-i viață cheltuise enorm, nu cunoscuse niciodată sărăcia. Caii lui câștigaseră la curse premii importante, iar la cazinourile din Monte Carlo și Spa, Baden-Baden și Brighton spărsese în câteva rânduri banca. După celelalte toate, domeniile-i întinse de pe valea Dunării îi furnizau mari venituri, pe care nu reușea să le epuizeze, în ciuda cheltuielilor lui extravagante. Se spunea că este atât de norocos, încât la vederea sa ghinionul fuge înapoi.

Și bolile se fereau din calea lui. Deși ignorase cumpătarea, nu suferise nici de rinichi, nici de ficat, nici de stomac, nici de inimă și nici de acele crize de gută, atât de comune contemporanilor săi căzuți în păcatul lăcomiei.

Un singur dușman avea Anton. Un dușman de care nu-și dăduse seama decât odată cu înscrierea la răboj a celui de-al șaptelea deceniu de existență: bătrânețea. Într-adevăr, iureșul anilor nu-i uzase organismul, dar ridicase treptat în jurul lui o barieră îngrozitoare: izolarea. Într-un fel, izolarea aceasta îi fusese impusă de însuși felul său de viață. Fiindcă se simțea încă tânăr - era în stare să călărească ore întregi, să danseze, să facă dragoste - căuta numai compania oamenilor tineri. Dar aceștia nu se mai simțeau bine în prezența lui. Atât de șocați erau de pretenția septuagenarului de a se învărti în mijlocul lor, încât îl evitau, iar dacă aveau tupeu, îl luau peste picior, făcându-l să sufere în taină, să-și blesteme vârsta, care-l împingea inexorabil în rândul fosilelor vii. Sosise în sfârșit momentul când își dăduse seama că va trebui să renunțe la o lume care nu mai era a lui. Căutase timid, cu nemărturisită repulsie, tovărășia bătrânilor. Dar maniile, artagul, vâlcărelile lor, manifestări

a-i capta bunăvoința fiindcă îi jinduiau averea și așteptau să-l moștenească. Nepoții săi erau atât de bogați, încât nu le păsa de banii lui. Cei mai mulți oameni din generația sa muriseră. Ajunsesse să se socotească o biată umbră rătăcitoare prin încăperile goale ale palatului transformat în cavou.

Îl încolțise gândul sinuciderii. Alesese chiar din splendida colecție de arme un pistol englezesc. În ultimul moment îl părăsise curajul. Aruncase arma și își plânsese cu hohote nenorocirea.

Ziua aniversării celor optzeci și unu de ani avea să-i schimbe, paradoxal, viața. În preajma prânzului, auzul lui prinse un zgomot familiar odinioară. Scrașnetul pietrișului din curte sub roțile unei trăsurii care opri în dreptul intrării principale. Inima lui Anton începu să bată tare. De mult nu mai aștepta vizite. Nici frații săi mai tineri, rămași încă în viață, nu-i mai călcașeră pragul.

Fu ispitit să treacă la fereastră, să dea la o parte draperia de catifea și să arunce o privire asupra trăsorii, dar nu avu curajul. O nouă deziluzie l-ar ucide. Peste câțiva timp răsunară pași pe podeaua de marmură din anticameră. O bătaie ușoară în ușă.

— Poftește!, găfâi Anton Vulturescu.

Majordomul intră domol în încăpere, atât de întunecată încât îi trebuiră câteva momente spre a se familiariza, după lumina puternică de afară. Întrezări silueta stăpânului ghemuită într-un fotoliu.

— Domnișoara Louise von Falkenberg, în trecere prin România, solicită îngăduința de a vă saluta, domnule.

— Ci-cine?, se bălbâi bătrânul.

Majordomul repetă numele vizitatoarei.

Anton se ridică febril din fotoliu.

—Nu pot să o primesc așa! Trebuie să mă schimb! Poftește-o în salonul verde! Roag-o să mă aștepte puțin!

Adăugă cu teamă:

— Domnișoara von Falkenberg trebuie să fie una dintre acele fete bătrâne și acre, îmbrăcate în negru, care dau lecții de pian...

— Nu, domnule. Domnișoara este foarte tânără și îmbrăcată, după cât mi-am dat seama, cu mult bun-gust.

— Bine, vin imediat! Ajutat de valetul său personal, Anton își puse un costum de dimineață, *gris-perle*, comandat la Londra, pe Saville Row. Coborî apoi scara care ducea la parter „**Caută poate pe altcineva**”, își spunea cu frică, în vreme ce călca atent treaptă după treaptă, sprijinindu-se de balustradă. Deși se ținea drept și avea o siluetă de tânăr, picioarele refuzau să-l mai ajute ca altădată.

Când intră în salonul verde și văzu fata aceea amețitor de tânără și de frumoasă - la cei 80 de ani ai lui proporțiile vârstelor căpătau alte valori - simți că începe să-i fiarbă sângele în vine. „Ei, drace, gândi înviorat, am să încep să nechez ca un cal de cavalerie stărnit de mirosul prafului de pușcă?”

ale unei sclerozări lente și ireversibile, îl îngroziseră.

Dacă se ducea la câte un club să joace cărți, crupierii și patronii îl acceptau cu teamă, căci se așteptau să-l vadă din clipă în clipă căzând cu capul pe masă, răpus de vreun atac de cord sau de vreo congestie cerebrală. Dacă schița un gest de curtenie față de câte o femeie tânără și frumoasă, i se răspundea cu umilitoare îngăduință ori cu ironii.

El, Anton Vulturescu, ajunsese să cumpere cu bani grei câte o noapte de dragoste, consumată adeseori în sterile încercări de a-și dovedi bărbăția. Complexat de bătrânețea cramponată de el ca un cancer, avea impresia că toți oamenii făceau haz pe seama decrepitudinii lui fizice. Renunțase treptat la ultimele și triste plăceri.

Singurătatea îl învăluisse până la urmă într-un lînțoliu, despărțindu-l parcă de lumea celor vii. Îi copleșise disperarea. Era însetat de o companie umană. Nu avea nici ieftina consolare de a fi vizitat de rude sărace, dornice

Legenda povestește cum, în clipe grele pentru țară, Vrâncioaia a dat oștirii viteazului Ștefan vodă pe cei șapte feciori ai săi. Pentru credința și bărbăția dovedite, domnitorul i-a răsplătit cu stăpânirea a șapte munți.

În timpul războiului pentru cucerirea independenței, Zoe Boteanu a dat o replică modernă legendei străbune, trimițând pe câmpul de luptă șase fii și un ginere, toți oșteni de frunte.

Colonelul Emanoil C. BOTEANU (1812-1890) a fost tatăl celor șase bravi feciori. Se trăgea dintr-o veche familie, cunoscută încă în secolul XVII, cu ramuri în *Moldova, Țara Românească, Transilvania și Rusia*. În timpul domniei lui Gh. Bibescu, Emanoil Boteanu a organizat corpul de pompieri - ostași vrednici și cu dragoste de țară care, în 1848, sub comanda căpitanului Pavel Zăgănescu au înfruntat eroic trupele străine venite să înăbușe revoluția. Alexandru Ioan Cuza l-a numit pe colonelul E. Boteanu șef al statului major princiar; după 1866 i s-a încredințat funcția de șef al Gărzii civice.

Primul său fiu, **generalul Emanoil E. Boteanu** (1836 -1897), adjutant al lui Cuza, trimis de acesta ca observator pe lângă armata nord-americană, în timpul războiului de secesiune, a absolvit cursurile Școlii de ofițeri de stat major din Paris și, o vreme, a deținut funcția de secretar în Ministerul de Război.

În 1877-1878 a fost, mai întâi, șef de stat major al Corpului de observații de la Calafat și apoi șef de stat major al Diviziei 4, cea greu încercată în timpul asalturilor de la Plevna. După război, a fost membru în Comisia superioară a armatei, fondator și cel dintâi director al Școlii de război.

Colonelul Gheorghe E. BOTEANU (1837-1902), director al Școlii militare din Iași, lucra în 1877 în Ministerul de Război. La cererea sa, a fost trimis pe front, luând comanda Regimentului 16 dorobanți, unitate ce s-a distins în luptele de la Grivița și mai apoi de la Vidin. După război, a comandat, pe rând, Regimentele 14, 15, 25 și 26 dorobanți.

Frații Boteni

Maiorul Aurelian E. BOTEANU (1842-1899), cumnat cu eroul George Șonțu, a comandat Batalionul 3 vânători la Plevna, Lom-Palanka și Belograd-gic. Având sănătatea șubrezită, a dimisionat curând din armată, cu gradul de maior.

România independentă.

Detaliu dintr-o gravură de epocă dedicată Corpurilor legiuitoare, care au proclamat la 9 mai 1877 neatârarea țării.

Generalul Romulus E. BOTEANU (1848-1924), organizatorul și comandantul bateriei călărețe din Regimentul 3 artilerie, avea gradul de căpitan în luptele de la Plevna. După război, a comandat Regimentul 9, Divizia 8 artilerie și apoi artileria Corpului 3 armată. În ultimii anii de serviciu, a comandat regiunea fortificată Focșani Nămolosa-Galați.

Generalul Remus E. BOTEANU (1851-1926), locotenent în Regimentul 15 dorobanți, a fost rănit la asediul redutei Grivița nr. 2. După război, cu grad de maior, a trecut în arma

cavaleriei, comandând, pe rând, Regimentul 6 călărași și 1 roșiori; a fost comandant al Școlii de cavalerie, al Brigăzii 2 călărași și al Diviziei 1 cavalerie. În 1909 a fost numit secretar general în Ministerul de Război și apoi comandant al Corpului 5 armată.

Generalul Mihail E. BOTEANU (1853-1928) a participat la război ca locotenent, iar în perioada următoare a fost trimis în

Franța spre a se specializa în armele artileriei și geniului. Întors în țară, a fost numit profesor la Școala de artilerie și geniu, apoi comandant al garnizoanei București, inspector general în Ministerul de Război.

Având gradul de maior și comandând Regimentul 3 linie, alături de cei șase frați Boteanu, la războiul pentru cucerirea independenței a participat și cumnatul lor,

colonelul Nichita IGNAT (1829-1899).

Român din Salva Transilvaniei ajuns căpitan în armata austriacă, el a trecut „în țară”, înrolându-se în armata română, ca și mulți alți transilvăneni.

Urmașii acestor Boteni (șase generali, cinci colonei și un maior) au luptat vitejește pe fronturile din 1916-1918.

Zi de sărbătoare a cântecului bănățean

Răsplata aleșilor

prezența *Înalt Prea Sfinției Sale Dr. Nicolae Corneanu, Mitropolit al Banatului, a Majestății Sale Regele Mihai al României, a primarului orașului Timișoara, dl. Gh. Ciuhandu și a unei numeroase asistențe, doamnei Elena Jurjescu i-a fost conferită, de către rectorul "Universității de Vest", dl. prof. univ. dr. Ioan Talpoș, "Diploma de onoare cu medalia jubiliară de aur la cea de-a 65-a aniversare a Universității de Vest din Timișoara, ca semn al înaltei aprecieri pe care o acordăm talentului său deosebit, precum și pentru extraordinara sa generozitate dovedită cu ocazia prezentei la spectacolele organizate de universitatea noastră".* Cu acest prilej, Asociația Presei Rurale din Banatul Istoric felicită pe aleasa noastră artistă, urându-i sănătate la ani mulți!

Încă din copilărie, pentru Elena Jurjescu, cântecul a devenit o nevoie imperioasă de exteriorizare a sensibilității sufletului și a plinătății minții.

Afirmarea sa pe scena cântecului bănățean s-a dovedit nașterea unei cântărețe autentice, care aducea, pe lângă apreciate însușiri vocale, și o insistență preocupare pentru valorificarea cântecelor populare, păstrându-le nealterată frumusețea și mesajul original. Pe lângă toate aceste mari calități, Elena Jurjescu, prin melosul său exprimă sufletul unui timp și al unui loc. Timpul este veșnicia, iar locul este Banatul.

Și tocmai pentru că Elena Jurjescu își onorează deplin meseria și chemarea, în ziua de 21 mai a.c., în

prezența *Înalt Prea Sfinției Sale Dr. Nicolae Corneanu, Mitropolit al Banatului, a Majestății Sale Regele Mihai al României, a primarului orașului Timișoara, dl. Gh. Ciuhandu și a unei numeroase asistențe, doamnei Elena Jurjescu i-a fost conferită, de către rectorul "Universității de Vest", dl. prof. univ. dr. Ioan Talpoș, "Diploma de onoare cu medalia jubiliară de aur la cea de-a 65-a aniversare a Universității de Vest din Timișoara, ca semn al înaltei aprecieri pe care o acordăm talentului său deosebit, precum și pentru extraordinara sa generozitate dovedită cu ocazia prezentei la spectacolele organizate de universitatea noastră".* Cu acest prilej, Asociația Presei Rurale din Banatul Istoric felicită pe aleasa noastră artistă, urându-i sănătate la ani mulți!

Prof. Ioan TRAI
Secretar general al "Asociației Presei Rurale in Banatul Istoric"

Cântând pe scena Operei Române din Timișoara, 21 mai 2008

Ipoteze inedite

Tăblițele de aur de la Sinaia și Regele Carol I

Aes rege al Principatelor române și provenit dintr-o zonă muntoasă Carol I s-a adaptat greu cu clima din București, de aceea de câte ori îi permitea timpul se deplasa la Sinaia, unde era găzduit la Mănăstire. Se înțelegea de minune cu călugării, îi plăcea zona și peisajul dar îl deranja lipsa apei, ce era adusă cu cobilița de la izvor. De aceea a cerut starețului o bucată de teren, promițând la schimb introducerea apei în mănăstire. Zis și făcut. A adus meșteri din Cehia, Polonia, Germania, Austria, Grecia și Italia, pe lângă autohtoni și a pornit la drenarea și captarea apelor din zonă: izvorul Sf. Ana ce ieșea din Peștera Sf. Ana și râul Pelisor.

În peștera Sf. Ana era ascunsă o parte din arhiva geto-dacică, de care știau doar sacerdoții mănăstirii.

Când s-a prăbușit o parte din tavanul peșterii, călugării au salvat tezaurul și l-au ascuns în albiile celor două ape. Așa că atunci când s-a început drenarea la izvorul din apropiere (de unde vine probabil și denumirea de sfânt) s-au găsit zeci de tăblițe de aur, cu o misterioasă scriere în relief pe plăcuțe de 10/15 cm. Pe aceste tăblițe de aur se găseau informații daco-gete, cu hărți ce cuprindeau subterane dintr-o peșteră din Carpați. De la Peștera Ialomicioara până la Sarmisegetuza (cu tunelele ei subterane până la capitala daco-geților, ba chiar și cu fortificațiile de la suprafață).

Ștefan APENESCU
Mezieș-Bihor

Cititorii noștri de mâine

Frumoasa bunică a și mai frumoasei Alexia Merza ne-a trimis la redacție poza acestei păpuși care va împlini 2 ani în 22 iunie. Să crești mare, Alexia.

- R -

Iluzie și farmec

Ai cuget liber, bun și drept,
Și-ai să-i ascuți îndemnul,
Atunci când îți va face semnul,
Tu ai să pleci, și eu, n-am să te-astept.

Cuvintele-mi ciudate să le uiți,
Să nu crezi c-ai greșit, căci adevărul
În ochii tăi, în inimă-i sădit,
Gândește-te, al tău e viitorul.

Dac-ai să pleci să nu te mai întorci
Și veșnic să-mi rămâi în amintire,
Un vis frumos, cu ochii ca doi sori,
Iluzie și farmec, întâia mea iubire !

Victor ENACHE
Timișoara

de la trimisul nostru de la Roma

Toate drumurile duc la...

Țată ajuns în capitala Italiei am simțit atmosfera de sărbătoare domnind asupra întregului oraș. Mii de steaguri și fulare alb-roșii și roșii-albastre împânzeau centru orașului și drumul către un Stadio Olimpico în zi de sărbătoare.

Atmosfera de meci mare, umbrită de unele bilete false, dar în rest organizare pe cinste, demnă de o finală de Champions League.

Pe iarbă, cei 22 de "gladiatori" au început lupta pentru cel mai râvnit trofeu al sezonului. Pasele scurte și precise i-au condus pe catalani spre o

victorie meritată. Golurile au fost marcate în reprize diferite, fiind două bijuterii marca Eto'o și Messi.

Iar la final, suporterii spanioli au început sărbătoarea prin oraș, iar alte sute de mii prin Barcelona, așteptând să-și vadă favoriții cu trofeul acasă.

Și cu acest meci mai umplem o filă în memorabila carte a istoriei fotbalului mondial.

Ionuț PETROMAN,
ziarist delegat al Trustului de Presă
"Magazin" la finala "Champions
League". Roma, 27 mai 2009

La Eminescu...

Cu prima sa - o poezie -
Destinul i s-a împlinit,
Că-n marea sa împărăție,
Cu neamu-ntreg a pățimit...

De dorul codrului suspină
Poetul mândru ca o floare,
Cu-acea frumoasă Bucovină
- În veci străbună sărbătoare -

De dorul codrului curat,
Mihai poetu-i fermecat,
Mihai poetu-i împărat,
De dorul codrului furat...

prof. Aurel Jicman - Timișoara

„Împărat slăvit e codrul,
Neamuri mii îi cresc sub poale,
Toate înflorind din mila
Codrului, măriei sale”

Mihai Eminescu - „Povestea codrului”

Marele Învins

În numărul său din aprilie, revista lunară din Istanbul, *Pirelli*, a publicat un articol consacrat apărării Plevnei de către garnizoana otomană în 1877. Reproducem, în traducere prescurtată, acest articol.

Pe la 1870, Imperiul otoman își pierduse vechea sa vigoare și se găsea în plină decadentă. O mare parte a acestei imense împărății era cuprinsă de puternice frământări. Statul nu avea o armată capabilă să-i asigure securitatea, iar intrigile și indiferența oamenilor politici îi amenințau serios soarta. Apreciind foarte plastic situația de atunci a imperiului, un valoros om de stat - marele vizir Keçecizade Fuad pașa, aflat într-o călătorie în Franța, unde îl însoțea pe sultanul Abdul Aziz - îi spusese lui Napoleon III:

- *Maiestate, cel mai puternic din lume este statul nostru, pentru că, deși - atât dumneavoastră, străinii din afară, cât și noi, turcii dinăuntru - încercăm să-l distrugem, nu reușim cu nici un chip.*

Iunie 1877

Imperiul otoman avea în ajunul războiului o armată de 700.000 oameni, dar o mare parte a acesteia fusese răspândită în diversele regiuni ale imensului teritoriu. Yemenul și Libia erau în fierbere, în alte teritorii mocnea revolta. Sistemul de comunicații se afla într-o situație foarte proastă. Statul nu putea recruta la oaste pe cetățenii de religie creștină, foarte mulți la număr. În cazul unui conflict cu Rusia, lucrurile se complicau și mai mult, căci Poarta trebuia să lupte pe două fronturi: la Dunăre și în Caucaz.

Din primele clipe ale războiului ruso-turc, a devenit limpede că soarta lui va fi decisă pe malurile Dunării, căci - putând coborî mai ușor prin această zonă, în înaintarea lor spre Istanbul - rușii și-au concentrat aici cea mai mare parte a armatei.

În faza premergătoare conflictului, guvernul român solicitase guvernului otoman să-i recunoască independența deplină. Prințul Carol declarase că, în cazul când Poarta va accepta independența țării sale, România nu va permite trecerea trupelor ruse pe teritoriul său. Dar oamenii de stat otomani - demonstrând și cu acest prilej incapacitatea lor - au refuzat categoric propunerile guvernului român. În aceste condiții, România a fost obligată să se alieze cu Rusia.

„Am venit la Plevna să lupt”

Osman pașa avea 45 ani. Toată lumea îl prețuia, în afara generalilor turci, invidioși pe izbânzile sale. Deși primiseră ordin să deschidă drum spre Plevna, pentru a-i veni în ajutor, Mehmed Ali pașa și Rauf pașa, n-au făcut nimic în acest sens, până ce toate căile de acces au fost interceptate de ruși. La toate acestea s-a adăugat o iarnă foarte grea.

La 12 noiembrie 1877, marele duce Nicolae i-a trimis o scrisoare politicoasă lui Osman pașa, cerându-i să capituleze. În ziua de 13 noiembrie, comandantul turc i-a răspuns, tot printr-o scrisoare politicoasă, respingând cu demnitate propunerea. Înțelegând însă că unica posibilitate de a-și salva armata era ieșirea din Plevna, el a intenționat să plece pe furiș, cu toate trupele sale, noaptea pe întuneric. Numai că adversarul a prins de veste și, în zorii zilei de 10 decembrie [28 noiembrie stil vechi], a început ultima mare bătălie, în valea cea largă dintre Plevna și malul râului Vid.

La un moment dat, o schijă de șrapnel a străpuns piciorul stâng al comandantului turc și i-a ucis calul. Văzându-l căzut și plin de sânge, ostașii au intrat în panică. Strigăte de „Pașa a murit!” au răsunat imediat în jur. Deruta a luat proporții. O redresare a dispozitivului era imposibilă. Continuarea luptei în aceste condiții însemna nimicirea zadarnică a întregului efectiv. Cu inima grea,

Osman pașa a dat ordin lui Tefvik pașa - șeful statului său maior - să transmită adversarilor hotărârea sa de a capitula.

La 12 decembrie 1877, Osman pașa a fost readus la Plevna, într-o trăsură descoperită. Ostașii români și ruși, înșirați de o parte și alta a șoselei, i-au arătat multă considerație și respect. Prințul Carol al României și marele duce Nicolae l-au întâmpinat cu o deosebită condescendență. Marele duce Nicolae i-a spus:

- *Vă felicit, domnule general, pentru eroismul cu care v-ați apărât și care va rămâne înscris în istoria războaielor.*

După câteva zile, viteazul comandant a fost trimis la București, care l-a primit cu multă căldură. Stima de care s-a bucurat în România a fost pentru el o mare consolare. La București, rana i-a fost bine îngrijită; pentru însănătoșirea lui grabnică, prințul Carol a avut amabilitatea de a-i pune la dispoziție pe medicul său personal.

Ulterior, la Harkov, rușii l-au tratat cu aceeași sollicitudine, nu ca pe un prizonier de război, ci ca pe un oaspete de vază. În timpul șederii în Rusia, marele duce Nicolae a avut o nouă întrevvedere cu Osman pașa. Întrebându-l de ce s-a „încăpățânat atâta ca să nu se predea”, comandantul turc a răspuns:

- *Excelență, țara mea nu mi-a spus să las armele și să mă predau când îl voi vedea pe inamic; ea m-a trimis la Plevna ca să lupt.*

Considerând că generalul învins merita un tratament deosebit, dincolo de litera regulamentelor militare, marele duce Nicolae i-a înopoiat lui Osman pașa sabia, predată pe câmpul de luptă.

În martie 1878, redobândindu-și libertatea, Osman pașa s-a întors la Istanbul. Capitala de atunci a Turciei, l-a întâmpinat pe eroul de la Plevna cu nestăvilit entuziasm, organizând în cinstea lui manifestații fără precedent.

Sultanul Abdul Hamid II l-a numit, mai întâi, ministru de Război, iar apoi șambelan al Curții, postul cel mai înalt din cadrul Seraiului; în această calitate, el lua loc în trăsură alături de sultan, la toate ceremoniile de gală.

Osman pașa a încetat din viață la 4 aprilie 1900. I s-au organizat funeralii naționale și a fost înmormântat lângă mausoleul sultanului Mehmed Cucuritorul, în curtea moscheii Fatih, unde, ulterior, i s-a construit un mausoleu.

Mihaela NASTOR,
redactor-șef „Jurnal de Gottlob”, al Trustului de Presă „Magazin”

Plevna septembrie - noiembrie 1877

Garnizoana otomană își trimite solul cu steag alb: rezistența a încetat ...

Oamenii de stat otomani n-au prevăzut această situație. Dacă ei ar fi recunoscut independența României, campania ar fi avut alt sfârșit. Rușii au știut să folosească refuzul Porții și, promițând românilor independența, au putut folosi sprijinul lor în acest război. Alianța României a fost piatra unghiulară în stabilirea rezultatului final al conflictului.

În prima parte a lunii iunie, trupele rusești au intrat în Dobrogea, prin Măcin; în noaptea de 26-27 iunie 1877, oștirile rusești au forțat Dunărea pe la Zimnicea. În fond, odată cu trecerea rușilor peste fluviu, războiul a fost pierdut de către turci. Abdul Kerim Nadir pașa - comandantul șef al trupelor otomane - deși era un bun ofițer de stat major, cu studii militare la Viena, adoptase o poziție pasivă, neopunându-se forțării fluviului de către ruși, greșeală cu consecințe dintre cele mai grave. În urmă cu 24 ani, Omer pașa reușise să-i învingă pe ruși, tocmai pentru că nu le permisesese să treacă Dunărea. Pentru atitudinea sa, Abdul Kerim pașa a și fost chemat în fața Curții Martiale, condamnat și destituit, la 17 iulie 1877, comanda fiind încredințată lui Mehmed Ali pașa.

În câteva zile, rușii au reușit să fracționeze armata turcă în două mari grupări, complet izolate una de alta. Se părea că totul acționa în favoarea lor. Dar, deși obținuse câteva victorii rapide, comandamentul rus era convins că trebuie să ocupe toată regiunea dintre Dunăre și Balcani, amenințând de acolo capitala otomană. În acest scop, și-a propus să cucerească Plevna.

Comandamentul turc a sesizat intenția inamicului și Osman pașa - unul dintre cei mai capabili comandanți turci, aflat pe atunci la Vidin - a primit ordin să se deplaseze imediat la Plevna. Aici, a luat măsuri imediate pentru consolidarea

Primirea sărbătorească făcută generalului otoman la întoarcerea sa în capitala Turciei.

Eroul care nu există

"CAZUL" WILHELM TELL

Pe creasta Muntelui Righi, unul dintre nenumărații drumetși care străbat cărările Alpine ale Elveției, impresionat de măreția și frumusețea peisajului, meditează... Vede cele patru puncte cardinale străjuite de uriașii din istoria Europei: Hannibal, Cezar, Carol cel Mare, Napoleon. Din văi se înalță Wilhelm Tell... „Mi se părea că văd, Cartagina, Roma, Germania și Franța reprezentate de titanii lor, contemplând Elveția personificată de marele om; ei - ostași și despoți, el - cioban eliberator”.

Drumețul visător nu este altul decât Victor Hugo.

Nu a fost, pentru că... nu a existat

Despre „istoricitatea” eroului național Wilhelm Tell, o opinie inedită ne oferă Denis de Rougemont, în lucrarea sa Elveția sau Istoria unui popor ferice. Eruditul istoric elvețian de limbă franceză s-a născut în 1906, la Neuchâtel. Eserile și lucrările sale trădează un spirit preocupat de problemele civilizației contemporane.

În cartea despre istoria Elveției, autorul a încercat să analizeze - după propria lui mărturisire - „cum se formează o confederație, modul în care aceasta funcționează și cum trăiesc oamenii, ce speranțe și gânduri se nasc, ce se creează. În sfârșit, ce poate dărui ea lumii de mâine”.

Am ales din lucrarea lui Denis de Rougemont capitolul final, în care, confruntând adevărul istoric cu mitul, autorul pune în dezbatere „cazul” Tell, mai exact, autenticitatea acestui erou popular. Momentul considerat de istorie ca reprezentând actul de naștere al Confederației Elvețiene, indică, pe baza documentelor, Pactul secret de alianță, semnat inițial, în 1291, de numai trei cantoane (Ury, Schwyz și Nidwald) la care, treptat, au aderat și celelalte. Dar un simplu petec de hârtie nu este pe placul legendei, care creează un cadru mai grandios evenimentului din 1291; în toiul nopții, pe Câmpia Grütli luminată de stele, reprezentanții celor trei cantoane jură, în prezența lui Wilhelm Tell, că vor lupta până la unul pentru eliberarea de sub jugul despotului austriac. Imagine impresionantă, plină de măreție. Dar care, din păcate, nu corespunde adevărului istoric, întâlnirea nu a avut loc noaptea la Grütli, Wilhelm Tell nu a fost de față, pentru că... nu a fost, pur și simplu.

De ce elvețienii l-au adoptat totuși cu atâta căldură?

Cine nu cunoaște legenda bravului arcaș din cantonul Ury, care refuză să se încline în fața pălăriei cu pană cocoțată în vârful unei prăjini, în chip de emblemă a suveranității Habsburgilor! Somat de pretorul Gessler să întinsească cu arbaleta un măr așezat pe capul fiului său, Tell trece cu bine această încercare, dar este arestat pentru că a ascuns o a doua săgeată rezervată lui Gessler, în eventualitatea unui eșec.

În timp ce era dus spre închisoare, Tell evadează profitând de o furtună stărnită pe lac. În cele din urmă, el îl omoară pe pretor pe drumul stâncos al Küssnachtului, dând semnalul unei răscoale populare care va duce la eliberarea cantonului său.

Așa spune legenda știută de toți. Mult mai puțin cunoscută este Istoria acestei legende.

„Brutus al nostru”

În actele, analele și cronicile de la sfârșitul secolului XIII și începutul sec. XIV, epoca Pactului secret redactat în latină, a bătăliei de la Morgarten și a Pactului public de la Brunnen, nici urmă de Tell, de un pretor numit Gessler, sau de vreun jurământ de la Grütli.

Cea mai veche relatare a aventurilor lui Wilhelm Tell, apare într-o cronică numită Cartea albă din Sarnen, datorită culorii deschise a legăturii sale în piele. Această cronică datează din 1470-1472: au trecut aproape două secole de la evenimentele importante pe care le narează și pe care nici o sursă anterioară nu le menționează. Cam în aceeași perioadă, pe la 1477, o epopee în versuri povestește, într-o formă simplistă și cam incoerentă, unele episoade ale legendei, printre care și cel cu mărul.

Prima istorie tipărită a Confederației Elvețiene, scrisă de grefierul Petermann Etterlin, din Lucerna, apare în 1507, la Basel, și contribuie la răspândirea largă a legendei; Etterlin îi atribuie lui Tell prenumele de Wilhelm.

În 1515, umanistul Glareanus își conjură compatrioții să-i imite întru totul pe vechii romani, numindu-l pe Tell „Brutus al nostru”. În același sens, Zwingli și Bullinger pe la mijlocul secolului, fac elogiul lui Tell, „inspiratorul libertăților de care se bucură confederația”.

Versiunea cea mai completă și mai bine stilizată a legendei, prezentată de altfel ca istorică, îi aparține lui Aegidius Tschudi, din Glaris, om de stat și militar, apoi istoric. Cronică helvetă pe care Tschudi pare să o fi terminat către 1570 nu a fost însă publicată decât în 1734-1736, la Basel. Popularitatea ei a fost imensă: Schiller îl compară pe Tschudi cu Herodot și cu Homer, iar Goethe consideră lucrarea drept o carte de căpătâi pentru educația oricui. Tschudi a creat imaginea, devenită clasică în secolele ce au urmat, a unei confederații născute din răscoala lui Tell și a conjurațiilor de la Grütli, împotriva despotului austriac. De la el s-au inspirat Johannes von Müller în Istoria Confederației elvețiene (1778), piesa lui Schiller (1804), tablourile istorice ale lui Füssli, apoi ale lui Holder, elanurile lirice ale lui Victor Hugo, Michelet și ale atâtor alți romantici, proclamațiile lui Bonaparte - „Copiii lui Wilhelm Tell nu au nevoie de lanțuri” - în fine, manualele școlare până în zilele noastre.

Dar, încă înainte ca Tschudi să fi impus Europei această interpretare mitică a originilor confederației, mai mulți scriitori elvețieni și-au exprimat îndoiala asupra veridicității istorice a lui Tell. Astfel Guillimann, din Fribourg, către 1600, tratează povestirea drept „fabulă”. J. B. Plantin din Vaud, îl repetă în 1633, negând, printr-o apreciere asemănătoare, legenda Câmpiei Grütli; Heinrich Panteleon, din Basel, observă, cam pe la 1565, o asemănare izbitoare între Tell și Toko, eroul nordic al baladelor și cronicilor din sec. X și XI, iar Voltaire, în *Eseu asupra obiceiurilor*, declară: „trebuie să recunoaștem că povestea cu mărul pare suspectă”.

„Povestea cu mărul pare suspectă”

Un pastor din Berna, pe nume Uriel Freudenberg, va da prima lovitură decisivă legendei încetățenite de *Cartea albă* și de *Tschudi*. El scrie, în 1752, o cărțuie care e tipărită, în 1760, fără numele autorului și are ca titlu: *Wilhelm Tell, o fabulă daneză*. Broșura anonimă stârnește furtună: condamnată de autoritățile din Lucerna, cărțuica e arsă de călău în marea Piață Altdorf. Tot în 1760 însă un jurist din Basel, J. H. Gleser, tipărește în germană și latină, textul Pactului secret din 1291. Discipol al lui Tschudi și convins de istoricitatea lui Tell, ca și de a jurământului de la Grütli, Gleser nu își dă seama că, prin publicarea actului din 1291, aduce cel mai puternic argument împotriva hagiografiei dascălului său.

Totuși, abia în secolul următor, o școală de istorici, mai riguroasă și mai pricepută în critica izvoarelor, va începe să demoleze, din punct de vedere științific, edificiul legendar.

Istoricii de școală veche, neavând cum să respingă în întregime argumentele lor, îi acuză că urmăresc să fie originali cu orice preț și că zdruncină temeliile statului elvețian pentru a-și satisface vanitatea. Pioasa lor indignare patriotică nu va împiedica însă severa istoriografie a secolului XIX să meargă pe aceeași cale.

Și totuși în sec. XX se manifestă o reacție generală împotriva buchiselilor pedante ale celor ce „resping” mitul. În 1927, Karl Meyer încearcă să salveze cât mai mult din tradiție, și să împacă motivele mitice cu momentul istoric al deschiderii trecătorii de la Saint-Gothard. Pentru alți istorici, ca Marcel Beck și H. G. Wackernager, problema nu mai este dacă Tell a trăit sau nu, ci care a fost rolul jucat de imaginea sa în viața poporului elvețian.

De ce a apărut această legendă, cum a căpătat ea forța adevărului, de ce a fost acceptată de un popor întreg, iată ce trebuie explicat de acum înainte.

Aici nu mai e vorba de întâmplare sau de eroare, ci de o necesitate profundă, ale cărei natură și sens merită să fie investigate. În acest scop se mobilizează etnografia și lingvistica, mitografia și analiza literară, psihologia, sociologia și politologia. „Din punct de vedere poetic - comentează Max Wehrli, într-un excelent studiu asupra cercetărilor privind-l pe Tell, publicat în *Neue Züricher Zeitung* - succesul legendei lui Tell este mai semnificativ și mai real decât un oarecare fapt istoric”.

Eliminarea lui Wilhelm Tell, din istoria propriu-zisă a Elveției este o datorie elementară de probitate intelectuală: s-a dovedit că Tell nu a participat în nici un fel, atestat documentar la complexul de evenimente, din care au rezultat Pactul din 1291 și prima confederație. Dar nu e mai puțin adevărată constatarea că mitul lui Tell a jucat, ulterior, un rol important în evoluția conștiințelor care au făcut posibilă crearea Statului confederal independent și neutru elvețian la mijlocul sec. XIX. Nu Wilhelm Tell a „creat oamenii” acestei țări, cum scria Victor Hugo, ci elvețienii sunt aceia care l-au creat pe Wilhelm Tell. Acesta nu este tatăl, ci fiul lor, nu strămoșul, ci creația lor colectivă și tocmai prin aceasta devine mai real.

Adina BORZA,

redactor-șef „Jurnal de Moravița”, al Trustului de Presă „Magazin”

Mândră țară îi Banatul !

Ulmii de la răscruce

Tatăl meu, Dumnezeu să-l odihnească, mi-a spus, ajunși acasă, în acea fragedă copilărie a mea, privindu-l cum scotea apa din fântână, din vechea fântână pe care străbunicul lui o săpase, când împreună cu săcălăzenii, s-au stabilit în satul acesta din câmpia bănățeană, amintiri despre strămoșii noștri.

Eu n-am apucat pe bunicul meu Andrei în viață și mereu l-am întrebat pe tata să-mi povestească despre el. Era miezul zilei, o zi frumoasă cu cer înalt și soare încă arzător, cu o liniște adâncă... Ei bine, zise tata cuprins de fiorul emoțiilor pe care le-a trăit în acele clipe, bunicului tău i-a plăcut locul unde s-a născut, a copilărit și unde și-a petrecut o mare parte a vieții. Îi plăcea casa zidită împreună cu străbunicul Pavel, satul, munca câmpului, caii frumoși și "șanțul", cum îi spun torăcenii Canalului Bega, unde poți să te scalzi și să pescuiești. Îi plăcea mult și fântâna. Mi-a povestit cum străbunicul lui, care venise din Săcălaz, a săpat fântâna ca semn al statorniciei pe noile meleaguri. Parcă îl văd cu brațele puternice, fruntea înaltă și ochi strălucitori, plini de bucuria vieții, picioarele lungi, cu mușchi supli. Domina cu înălțimea lui ghizdurile fântânii. Bunicul tău iubea viața. Punea suflet în tot ce făcea și tot ce-l înconjura îi atinge sufletul: casa, familia, pomii din grădină, ogoarele de grâu și porumb, via, caii și căruța, satul cu oamenii lui. În nopțile de iarnă, toți ai casei ne adunam în jurul lui ca să ne recite versuri ori să ne povestească întâmplări din trecut. Ce frumoase erau acele nopți, când afară bătea Crivățul și viscoala...

Pavel P. FILIP
Voivodina

Dragoste fără vină

Scriitori din Banat

I.D. Suciuc însemnat cărturar bănățean s-a bucurat ani de-a rândul de stima și afectivitatea deosebită a scriitoarei ieșene Otilia Cazimir, o afectivitate aparte care pur și simplu l-a pus pe gânduri? Diferența de vârstă între cei doi era în favoarea senectuții Otiliei Cazimir, care făcuse parte din elita condeielor Moldovei: Sadoveanu, Ibrăileanu, Topârceanu etc. I.D. Suciuc s-a chinuit și n-a reușit vreodată să afle dedesubturile sentimentelor pure nutrite de amfitrioana literelor românești din Capitala spirituală a Moldovei. Intr-o seară, cineva i-a deschis ochii! Se afla cu poetul Alexandru Jebeleanu la o masă, în "Palace", la un pahar de tulburel, proaspăt stors, într-un târziu s-a apropiat de masa lor un om în vârstă și cu nasul mare și roșu, cu ochii lăcrimând de tăria malignelor. Apropiindu-se și împleticindu-se de masa celor doi cărturari bănățeni, fără să-i cunoască, împungând cu degetul aerul a întrebat plin de mirare: "Dar tu cine mai ești de semeni așa cu George Topârceanu?" I.D. Suciuc n-a răspuns nimic, nici că avea cui să răspundă, în schimb deodată s-a luminat!

O. Cazimir

"Uite, dom'le! N-am știut de ce și pentru ce mă "favoriza" cu prăjiturile Otiliei Cazimir?! Au trecut atâția ani și n-am știut până acum, când un bețiv m-a dumirit! M-a asemuit cu Topârceanu! E clar!" Și pentru noi este clar! George Topârceanu a fost marea dragoste a Otiliei Cazimir. Fără să fi fost vreodată soț și soție, după moartea lui Topârceanu, mormântul acestuia a fost în permanență plin de flori. Doar flori, nici un fir de iarbă sau buruiană! Mare lucru e dragostea, domnilor.

N.D. PETNICEANU

Poeți ai Banatului

Cugetarea

Virgiliu ȘCHIOPEȘCU

La un film privea odată,
Mărinică, un oltean,
Și din cînd în cînd în șoaptă,
Discuta c-un ardelean!

Iar din film, o cursă mare,
Cinci trăpași c-un corp vînjos,
Se-ntreceau c-o arătare,
Numai piele, numai os!

Să nu stea Marin degeaba
Și să facă rost de-un ban,
Zise c-o să-nvingă gloaba,
Provocînd pe Ardelean!

Ardeleanul ripostează,
Și tușind ușor pe gît,
Declară că pariază,
Contra gloabei, pe oricît!

Și au pus pariu "pe-o sută",
Dar în film s-a regizat,
Să cîștige gloaba slută.
Și-ardeleanu-a achitat!

Nea Marin a spus pe dată:
"Ia și tu-ndărăt "juma",
Că eu mai văzui o dată,
Acest film la cinema!"

Ardeleanul spuse-alene
Cum vorbește el încet:
"Ia toți banii, măi oltene,
Că eu cred că îți "compet",

Fiindcă ăst film, eu cu baba,
L-am văzut trei seri ast-vară,
Dar "n-am cujetat" că gloaba
Va ieși și-a patra oară!"

Trădarea la români

- Știți cine l-a trădat pe Horea? Verișorii săi - frații Mateiaș. Ei au călăuzit autoritățile la ascunzătoarea lui Horea din munți. Răsplata? Un sac de grâu. Legenda grăiește că atunci când soața lui Mateiaș, fratele mai mare, a făcut pâine, din pâine a curs sânge.

*

- Pe haiducul Pătru Mantu l-au trădat de asemenea verișorii săi, l-au vîndut la jandarmii din Bolvașnița pentru galbeni și postul de primar.

*

- Mareșalul Antonescu a fost trădat de generalii Sănătescu și Rădescu, iar Nicolae Ceaușescu de generalii săi (din armată cât și din securitate).

Se pare că trădarea e un sentiment specific la români. Scriitorul Aurel Turcuș adună materiale pentru a trata acest subiect reprezentativ pentru firea și destinele unei nații.

A consemnat:
Costel TOMOȘOIU

Din albumul satului bănățean

De bucurie că directorul revistei noastre, dl. Vasile Todî, l-a invitat la "Ruga Bănățenilor" ce va avea loc în 13 septembrie a.c., la Paris, Pătru al lui Militaru, a scos grabnic răchie, ceapă, slană și pită caldă. Alături de el, se afla feciorul, tatăl și preabuna sa mamă Brîndușa. Pe scaun în stînga imaginii, dl. dr. ing. Petrică Botezatu.

Gh. BLEJUȘCĂ,
redactor-șef "Foaia Săcălazului", Trustul de Presă "Magazin"